

Sicer pa, če je g. pisatelj tako hotel imeti, je to popolnoma prav, napak bi bilo le, če bi bil nameraval drug učinek, nego ga je dosegel. Zadnje dejanje je nekoliko preveč raztegnjeno. Tu bi si morali slediti dogodki mah na mah, vse bi moralo siliti proti zvršetku. Čemu na pr. hitita Erazem in Valvazor za uklenjenim Andrejem, ko je ves položaj — vsaj na odru — tak, da bi se jima bilo samo ozreti treba, pa bi vedela, kaj pomenijo njegove besede. Ker pri reprizi dne 19. novembra predstavi nismo prisostvovali do konca, ne vemo, če se je ta nedostatek, ki pomeni občutljivo tehnično hibo, odstranil. Če se ni, naj se prihodnjič. — Značaji so vobče dobro risani. Zlasti kmetski značaji so se gospodu pisatelju jako dobro posrečili. Vseskozi simpatična in umljiva nam je Katarina. Da je včasih omahljiva in neodločna, je popolnoma naravno v njenem položaju. Da se nam vidi Dizma manj dobro risan, smo že omenili. — Predstava je bila lepa, zaokrožena. Obili poseť obeh predstav je dokaz, koliko simpatij uživa gospod pisatelj.

Nekaj lepega, da, rekli bi skoro posebnega je veseloigra v treh dejanjih „Velika srenja“ (Die grosse Gemeinde), ki sta jo nemški spisala Rudolf Lothar in Leopold Lippschütz in jo preložil na slovenščino g. Vladimir Levstik — fina satira, kakor jih mnogo ne premorejo Nemci, spisana po najboljših francoskih vzorcih. S perečim sarkazmom razgrinjata pisatelja v tem svojem delu družabno gnilobo in udarci, ki jih zadajeta, segajo često do najvišjih krogov, kamor sicer ne sme resnica, ker zabranjuje to — kazenski zakonik. Seveda bode strog sodnik tudi v tej igri zasledil napake in neskladja. Tisto ukradeno pismo igra vsekakor dosti preveliko vlogo! Prvič se je uprizorila na našem odru ta duhovita igra dne 23. nov. v praznem, drugič dne 26. novembra v nekoliko bolj obiskanem gledišču. Temu za naše razmere tako karakterističnemu dejstvu je kriva nekoliko pač tudi nepreudarjenost glediškega vodstva, ki bi moralo vedeti, da za gmotni uspeh gledišča ni vseeno, kdaj se kaj uprizori. Na koncu meseca treba uprizarjati operete, če že imamo operetno osobje! Sploh ne zapazimo tudi letos prave ekonomije pri uporabi angaževanega osobja! Ne vemo, kaj je temu vedno krivo, a štejemo si v dolžnost, da opozarjamo na to. Vsekakor je treba glediškemu vodstvu tudi nekoliko špekulativnega duha! Žalostno je sicer to, a predrugačiti se ne da!

Uprizoritev „Velike srenje“ je bila vobče taka, da smo lahko ponosni nanjo. Prav pri tej uprizoritvi smo se lahko prepričali, kako lepo so v teku let naši igralci napredovali. Gospa Danilova (Fiametta) je bila v prvem in tretjem dejanju docela na svojem mestu, manj pa v drugem. Zdelo se nam je, da se ji ta vloga vendar prav ne prilega. Prav dobri sta bila gospa Kreisova in Ronovska, med moškimi močmi sta se odlikovala g. Nučič in Dragutinovič, pa tudi z gospodom Danilom smo bili zadovoljni. Gosp. Toplak pa je bil malo pretrd v svojih okretih. Še več takih predstav bi si želeli!

B. Opera in opereta. Operne, oziroma operetne predstave smo imeli zadnji čas sledeče: Dne 5. novembra se je četrtič pela opereta „Punčka“, dne 7. novembra četrtič opera „Manon“, dne 12., 15. in 21. novembra pa kot noviteta Gounodova velika opera v petih dejanjih „Romeo in Julija“, o kateri priobčujemo posebno poročilo.

Dr. Fr. Zbašnik.

Naša opera. Tudi druga operna novost je francoskega proizvoda, Charlesa Gounoda l. 1867. zložena velika opera „Romeo in Julija“, po „Faustu“ istega skladatelja najbolj razširjeno delo. Radi obče priznanega renomeja in pa ker je Gounod po svoji Faustovi muziki ljubljeneec vsega muzikalnega sveta, pozdravljamo z veseljem,

da se je pojavil na našem odru tudi še drugi proizvod, ki naj pokaže skladatelja v njega daljnem delovanju, v operi, ki jo je zložil devet let za Faustom. Le naravno je, da posegamo pri imenovanju Gounoda vedno tja do njegovega Fausta, saj si je pridobil Gounod ravno po Faustovih melodijah svojo neumrljivost in simpatije, katere mu ne minejo spričo neodoljivosti vzorite te ustvaritve. Če ne najdemo v „Romeu in Juliji“ vsega, česar smo pričakovali, omamljeni po vabljenosti „Fausta“, pišemo tudi to na rovaš poslednjega, ki nas je razvadal po svojem čaru, ki mu ni baš para. Shakespearjevi slavni drami ni bila usojena enako presenetljiva uglasbitev kakor Goethejevi, čeprav je obema predmet slično prikupljiva, idealne ljubezni prepojena pripoved. Više je navdahnila Gounoda Margaretina preprostost nego aristokratski milje Julijine prikazni. Za to ni priklilo skladatelju več one opojne poezije, ki ne da izumreti čudoviti svežosti „Fausta“; iskal je je, a ni je našel. Mnogo je še dražestnih detajlov, v katerih se javlja tudi v „Romeu in Juliji“ blesteči slog Gounodove v slikovitosti romantike se topeče glasbe, toda primanjkuje jim prepričevalne moči, ki bi jih znala združiti v eno veliko misel, v celotno in harmonično, vznášajočo sliko. Hoteč se vživiti v italijansko podnebje, hoteč prikrojiti svojo veliko opero po tujih vzorih, je izgubil Gounod nekaj one izvirnosti, ki ga je navdahnila in vodila k izumljenju onega, kar je neoporečno njegovo najboljšo, prelepega in neprekosljivega njegovega Fausta.

Izvršitev opere je skrbna, predstavitelja Romea in Julije (Jastrzebski in Collignon) podajeta zelo pohvalne pevske nastope. *Dr. V. Foerster.*

Nova slovenska veseloigra. Novo izvirno veseloigro „Dobrodušni ljudje“ uprizore na slovenskem gledališču v Trstu. Spisal jo je g. dr. Fr. Detela.

Dve novi hrvaški opereti. Ivan pl. Zajc je dovršil opereto „Srbski plemić“, a drugo opereto „Narodna garda“ dovrši še v teku sedanje gledališke sezone. Besedilo za obe opereti je napisal Štefan Širola.

Splošni pregled

Anton Foersterjeva sedemdesetletnica. Dne 20. decembra t. l. bo praznoval rojstno sedemdesetletnico znani in zaslužni skladatelj slovenski Anton Foerster. Še mnoga leta!

Trubarjeva štiristoletnica. „Slovenska Matica“ je v svoji seji dne 5. novembra sklenila, proslaviti štiristoletnico Primoža Trubarja, ki bo, kakor znano, prihodnje leto, s slavnostno akademijo in izdanjem „Trubarjevega zbornika“. Tudi „Društvo slovenskih književnikov in časnikarjev“ se pripravlja, da primerno proslavi spomin prvega našega slovstvenika.

Petindvajsetletnica slovenske umetnice. Gospa Z. Borštnikova bo praznovala dne 10. decembra petindvajsetletnico svojega umetniškega delovanja. Uprizori se ta večer v našem gledališču Ibsenova drama „Nora“, v katere naslovni vlogi nastopi naša heroina.

Eliška Krasnohorska, znana libretistinja Smetanovih oper in urednica časopisa „Ženske listy“, je praznovala dne 18. novembra svoj 60. rojstni dan.

Konstantin Veličkov †. Dne 17. novembra je umrl v Sofiji nenadne smrti znani bolgarski pisatelj Konstantin Veličkov, star 52 let.